

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztők háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy óra 1 „ 20

A király a nemzethez

Ófelsége a következő legfelsőbb kéziratot intézte Tisza István gróf miniszterelnökhöz:

Kedves gróf Tisza! Megbízom Önt, hogy népeimhez intézett mellékelt manifesztumom kihirdetése iránt inézkedjék. Kelt Bécsben, 1915. évi május hó 23-án. Ferenc József s. k., Tisza István s. k.

Népeimhez!

Olaszország királya háború üzent. Az olasz királyság olyan hitszegést követett el két szövetségesével szemben, a minőre nincsen példa a történelemben.

Több mint harminc évig tartó szövetséges viszony után, a melyben növelte területét, és nem sejtett virágzásra emelkedett, cserbenhagyott.

Olaszország a veszély perceiben kibontott lobogóval ment át az ellenség táborába.

Mi nem fenyegettük Oaszországot, nem érintettük becsületét, érdekeit, hiven teljesítettük mindig szerződési kötelezettségeinket, és védelmünkben részesítettük, a midőn hadrakelt. Még többet tettünk. Amidőn Olaszország sóvár pillantásait a mi határaink felé vetette, a szerződéses viszony és a béke fenntartásának céljából nagy és fájdalmas áldozatokra határoztuk el magunkat. Oly áldozatokra, a melyek mélyen érintették atyai szívünket.

Olaszország azt hitte, hogy kizsákmányolhatja a pillanatot. Kapzsisága nem volt kielégíthető, be kell tehát a végzetnek teljesednie.

Tíz havi óriási küzdelemben, és fenkölt szövetségesem hadaival hűséges fegyverbarátságban győzelmesen állották meg seregeim helyüket az északi hatalmas ellenséggel szemben. A délről alattomban támadó új ellenség nem új ellenfelünk. Novara Mortara, Izustuzza és Lissa nagy emlékezte ifjúkoromnak megannyi büszkesége. Valamint Radetzkinék, Albrecht főhercegnek és Tegehoffnak szárazföldi és tengeri haderőmben élő szelleme arról biztosít, hogy a monarchia határait dél felé is sikerrel fogjuk megvédeni.

Üdvözlöm harcban kipróbált, diadaltól övezett csapataimat. Bizom bennük és vezéreinkben, és bizom népemben, a kik példátlan áldozatkészségükért fogadják atyai köszönetem. A Mindenható áldja meg zászlóinkat és vegye oltalmába igazságos ügyünket.

Kelt Bécs, 1915. évi május hó 23-án.

Ferencz József s. k.
Gróf Tisza István s. k.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Olaszország és mi

Husvétkor áhitatos hódolattal vándoroltak harangjaink Rómába és pünkösdre Rómában a Capitolium harangjai háborút hirdetnek ellenünk. Gyermekkorunkban dicséreteidet tanultak Itália és férfikorunkban átkokat és szitkokat kell tanulnunk, mert a régiek nem elég gyűlölködők, nem elég borzalmasak a gonoszsághoz képest. Vidékeid és tájaid gyengéd bájait, egéd tiszta azurját, levegőd ifjító balzsamát, városaid remekeit, műkinceseid értékét, néped kedvességét, nyelved zengzettségét nálunk lekesebben tanította a szegény, beteg, agyonfárasztott tanító, aki álmaiban partjaidra járt üdülni és szivesebben tanulta éber fantáziával a többé nem felejtő gyermek. Olasz városokban, melyekben ismerjük a történeteit, meséit, az utcáit, a tereit, az épületeit, a templomokat, a palotákat, a szobrokat, a kutakat, a muzeumokat, a vendéglőket, a mulatókat, a mágnást, a kereskedőt, a polgármestert, a pincért, a koldust, amelynek minél közelebbi, minél meghittebb megismeréseért vetekedtünk egymás között, most felizgatott, vérszomjas és gyalázkodó tömeg kiált halált reánk. Amikor mi, szövetségesei, személyes barátai,

bőkezű vendégei a világ minden hatalma ellen küzdjük, mindenre elszántan élet és halálharcunkat, bérnyilkosnak szegődik Itália amugy is túl sok ellenségeinkhez. Nálunk a boldog szerelmesek Itália térképei felé hajolva tervezgetik nászútjukat. A fiatal zsenik lelkük minden lángolásával a te kiapadhatatlan forrásaiddra szomjaznak. Rubrikázó hivatalnokok az esztendő ötven hetén át arra a két hét szabadságra gondolnak, amit a napsugaras Itáliában akar-nak eltölteni. A szanatóriumok sápadt betege a kőköcsös terraszokról, a te domboldalaidon vágyik sétálni és a te tengerpartodon sütkérezni. A papjaink a templom szószekéből fanatizálják az egyszerű lelket és küldik a jámbor zarándokokat Rómába. Szent Péter templom híres kétszáz ezer hívei között, akiket oszlopi között egyszerre térdeltetett le a római pápa lábaihoz, sok-sok ezren a mi falunkból indulnak utra. Szobáink falain olasz városok és tájak képei, albumainkban olasz fényképek, kottatartóinkban olasz zene, legrejtettebb fiókjaink tele olasz emlékekkel. A Márkus-téren galambot etetni, Firenzében képeket bujni, Rómában a Vatikánt járni, nálunk szinte nemzeti szokássá fejlődött. Nápolyt látni és meghalni egyike azoknak a szólásmondásoknak, a melyeket

ugyólván a dadájuktól tanulnak a gyerekek.

És ez az Itália, amely számunkra a vallás, a művészet, a szerelem, a gyógyulás, az üdülés, a megújulás szent földje volt, amelyet egész életükön át tartó ragaszkodással szerettünk és kívántunk, amelynek elnéztük, hogy nem tőri fegyverbe gyengéd szépségét és nem áll mellénk, most életünkre tör, mint egy gyilkosságra felbérelt céda a nyájasságra áhító vendége ellen. De tévednek a D'Annunzio fajtájú örömlégynek! Nem az orgyilkos, hanem a Krupp és Skoda gyártmányok korszakát éljük és az olasz városok palazzói nincsenek ezek ellen méretezve.

Az alföldünkön végigszárguló kozák hordák csak egy évre taposták volna el kenyerünket, de a rommá lőtt olasz műkincesek maguk alá temetik az olasz nép pogány gondatlansággal szerzett kenyerét örökre. Mi megállítottuk a Kárpátok gerincén az orosz sik-ságokról felénk özönlő emberáradatot, de ki fogja feltartóztatni az Alpések ormáról a Pó völgyébe guruló motorágyuinkat.

Jegyezzünk hadikölcsönt!

Az olasz háboru

Megtörtént... Jó ideje tudtuk, hogy el fog következni a világtörténelem legelvetemültebb ámulása s mégis drámai erővel hatott ránk a hadüzenet, mely pünkösdi napján érkezett Rómából. Főlemelő drámai erővel hat ránk, hogy kitör az olasz háboru is, hogy harcban állva a fél világgal, most szembeszállhatunk vele is, ki eddig hazudott a jóbarátság köpönyege alatt rejtgette orgyilkos törét és hátulról akarja belénk döfni.

Szemébe nézünk a világháboru zavaros áradataiból fölbukkanó brigantinak. Az igazságos küzdelem vihara ban megizmosodott szívünk és karunk — hiven hiszszük — le fogja őt is sujtani. A kitarított költő kitarított nemzete érezni fogja, hogy vérhullás és pusztulás jár az orgyilkosoknak.

Rómában zúgnak az ég felé a pünkösdi harangok, ám Róma fölül ma el kellett, hogy szálljon a megsegítő Isten szelleme. A tűz és halál ördögét idézte föl maga ellen Olaszország a természet ujjongásának piros ünnepén. Tűz és halál száll reája pünkösdi éjszakáján...

Itt és szövetségeseinknél méltóságteljes, az erő tudatának nyu-

galma fogadta az olasz hadüzenetet. A királyi manifesztum éreztetve hatalmasan esendült föl ezen a világtörténelmi jelentőségű pünkösdnapon.

Miután az osztrák-magyar monarchia megkapta a hadüzenetet, ugye lehet, az ellenségeskedések a déli határon már ma éjszaka megkezdődnek. Németországnak és Törökországnak szóló olasz hadüzenetről ezideig nem érkezett hír, nyilvánvalóan azonban ezek is mihamarabb, talán már a legközelebbi órákban el fognak következni.

Ugyanakkor, mikor Olaszország új gyalázatos szerepében, mint az ántant megfizetett esatlósa lép föl, hadműveleteink többi ellenségeinkkel szemben a legkedvezőbb alakulnak. Az oroszok kétségbeesett ellentámadásait visszavertük, a németek Szavlenél megverték az orosz sereg északi szárnyát, hadaink Przemysl körül állanak, török szövetségeseink pedig új meg új sikerekkel dokumentálják a Dardanellák szilárd-ságát.

Jöjjön tehát a lealézott áruló is, hadd érezze az is lelkünk és fegyvereink erejét!

Olaszország hatat üzent

Budapest, május 24.

Az olasz hadüzenet szövege, amelyet Avarna herceg ma a külügyminiszternek átnyújtott, a következő:

E hó 4-én tudtul adattak a cs. és kir. kormánynak ama súlyos okok, amelyek miatt Olaszország igaz jogában bizakodva semmisenek és e naptól fogva hatálytalannak jelentette ki Ausztria-Magyarországgal való szövetségi szerződést, amely a cs. és kir. kormány megtörtett és e tekintetben újból visszanyerte teljes cselekvési szabadságát, a kir. kormány szilárdan eltökélve arra, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodik az olasz jogok és érdek védelméről nem vonhatja ki magát azon kötelezettség alól, hogy nemzeti aspiracioni teljesítés céljából minden jelenlegi és jövőbeli fenyegetéssel szemben megtegye azon intézkedéseket, amelyeknek megtételére az események készítik.

Ő felsége kijelenti, hogy holnaptól kezdve Ausztria-Magyarországgal szemben hadiállapotban levőnek tekinti magát.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Olaszországban kihirdették az ostrom-állapotot

Páris, május 24.

A Havas-ügynökség jelenti Rómából: Kihirdették az ostromállapotot a következő területekre: Sondrio, Brescia, Verona, Vicenza, Belluno, Udine, Venecia, Treviso, Padua, Ferrara és Mantuára, továbbá az adriai part mentén levő szigetekre és községekre, valamint az összes olyan erődökre, amelyeket a hadügyminiszter és a tengerészeti miniszter védelemre alkalmasoknak ismert el.

A hadüzenet

Bécs, május 24.

Berlinből jelentik: Miután Olaszország csak Ausztria-Magyarországnak üzeni meg a háborút, Macchio báró nagykövetségünk valószínűleg előbb elhagyja Rómát, mint Bülow herceg.

Berlin, május 24.

A „Lokalanzeiger“ jelenti Chiasoból: Az előre hirdetett minisztertanácsot 21-én este nem tartották meg. Az „Avanti“ szerint a minisztertanácsnak 22-én délelőtt kellett megtörténnie. Salandra az Ausztria-Magyarországnak szóló hadüzenetet akarta a miniszterek elé terjeszteni.

Olasz lap a háboru ellen

Berlin, május 24.

A „Tagblatt“ jelenti Luganóból: A nápolyi „Mattino“ az egyedüli olasz lap, amely óva int az elharmarkodott háborus kalandtól. Olaszország követeléseit és Ausztria-Magyarország engedelményeit között nincsen más különbség, mint a Curzola-szigetek, hat sziklasziget, amelyet Olaszország némi türelemmel szintén megkapott volna. Az átengedési határidő terminusa sem ok a nyugtalanságra, mert az osztrák-magyar nagykövetség bejelentette, hogy az átengedett területeket azonnal át fogja adni. A „Mattino“ kérve kéri a kormányt, hogyha még lehetséges, ne sodorja Olaszországot a Curzola-szigetek miatt ebbe a rettenetes kalandba. Szomorú dolog, hogy a rosszul vezetett tárgyalások miatt az olasz nemzeti háboruk nagy eszméje néhány sziget dorgában való konfliktussá zsugorodik össze.

Az olasz főkonzul elhagyja Münchent

Berlin, május 24.

A müncheni olasz főkonzulátus azt a megbízást kapta a berlini olasz nagykövetségtől, hogy szüntesse be működését és személyzetével együtt hagyja el Münchent. Az olasz érdekek képviselőt a svájci konzul vette át.

Tüntetés a Kvirinál előtt

Luganó, május 24.

Rómában tegnap nagy tüntetések voltak. Colonna herceg polgármester a városi tanács ülése után kihozatta Róma város jelvényeit és azokat a trieszti és dalmát lobogókkal egy menet élén körülvitette a városban. A menetet a városi kollégiumok vezették és százezernyi tömeg alkotta.

A menet a Kvirinál felé tartott. A király, a királyné és gyermekeik az erkélyre léptek. Leirhatatlan örömmujongás közepette éltette a királyt, a hadsereget, Olaszországot, Trientet és Triesztet. A király maga is előbbre lépett szürkészöld tábori egyenruhájában, elvette a komornyikja által feléje nyújtott olasz lobogót, meglengette azt és messzehallható hangon kiáltotta: „Evviva Italia“ (Eljen Olaszország!) A királyné meghatottan emelte szeméhez a zsebkendőjét és a trónörökös a sapkáját lengette.

Ez a jelenet ugyanazon az erkélyen folyt le, amelyen Umberto király trónralépése után a Rómába sietett Frigyes Vilmos német trónörökös, az akkori trónörökös, a mostani olasz királyt karjára emelte és úgy mutatta az olasz népnek, amely örömrivalogva zúgta: „Evviva la Germania“! (Eljen Németország!)

A királyi párt és a savoay házat éltető kiáltások ma minduntalan megismétlődtek. Közben a király a városi tanács egy küldöttségét fogadta Mikor aztán a királyi pár a polgármesterrel együtt újból megjelent az erkélyen, megismétlődtek a viharos éljen-kiáltások.

Przemysl ostroma

Mialatt galíciai seregünk egy része a przemysl—grodeki vonalat fenyegeti Moszciska környékéről, addig a körülzáró sereg már megkezdte Przemysl ostromát.

A grodeki vonal ellen nyomuló sereg már tüzérségi lőtávolságban áll a vasutól és napról-napra közeledik a várvédők ezen egyetlen összeköttetése felé. Az ostromlók már túl vannak azon a körön, a melyen az orosz sereg állott a télen. Miután ezekből az állásokból is visszaűzték az oroszokat, katonáink most már ezen a területen állanak, a melyen a télen a mi védő seregünk állott.

Csapatunk egy része pedig már eljutott a régi Przemysl tábori erődítései mögé és így közvetlenül a külső erődök alatt foglalt állást.

Az oroszok most a régi erődök romjain építették ki védelmi pozícióikat, melyeknek nagy része mind azzal az erős tüzérséggel van felfegyverezve, a mely télen a zár ellen szerepelt, míg némely pontok csak gépfegyverekkel és gyalogsággal vannak megerősítve.

gyesen vannak kihasználva a védelem céljaira a vár olyan pontjai, a melyeken a mi rombolásunk kisebb részleteket épen hagyott. Természetes és előrelátható volt, hogy az oroszok igyekezni fognak az általunk minden zugában ismert vár védelmi rendszerét teljesen felforgatni, amit meg is eslekedtek. Sok hasznuk nincsen benne, mert Przemysl legfontosabb védő pontjait a természet adja meg és ezekhez a pontokhoz az oroszok is kénytelenek ragaszkodni. Tüzérségük a várban meglehetősen erős, gyalogsági megerősítéseket pedig már az utóbbi napokban is kaptak Lembergől. Főtámadásunk módja természetesen itt is olyan lesz, mint amilyen a Dunajec mellett volt, mert az állások, a melyek ellen itt fellépünk, alapjában véve szintén tábori erődítések. Itt is a főszerep a hatalmas és koncentrált tüzérségi munkára vár.

Jósolni hálátlan feladat volna, de hogy az oroszoknak nem érdekes magukat igen hosszú időre élelemmel ellátni, az ostromló vezérek nézete szerint, több mint valószínű.

E pillanatban már saját erődeink romjait erősen löjük.

Orosz kudarc Jaroslónál, Felső-Dnyeszternél és Bojannál

Az általános helyzetben nem állott be lényeges változás. Az oroszoknak Jaroslólól keletre és a Felső-Dnyeszter mentén elle-

nünk intézett támadásait éppugy, mint eddig, az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük. Szintugy meghiúsult az oroszoknak a Bojannál, Osernovietől keletre megújított kísérlete, hogy a Pruthon átkeljenek.

A kielei hegyvidéken egy ütközetben 1800 oroszot fogtunk el.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökeinek helyettese.

Az orosz ellenoffenziva

Az oroszok Varsó—Ivangorod és Lublin felől nagy erőket tolnak előre a gyűjtőhelyeikről ellentámadásra. A tömegeket leginkább Ivangorodon át küldik előre. A szövetségesek megerősített hadai jó állásokban várják az ellenséget és fentartják maguknak a teljes eslekvési szabadságot. Az operációk nagysága és élénksége fokozódik.

Az ellenség támadó tevékenysége egyrészt Orosz Lengyelországban Lisagoránál, másrészt pedig a mi támadási oszlopunk a San középső részén jellemzik leginkább az új esata bevezető fázisát.

Küzdelem Przemyslért

Amszterdam, május 24.

A Visztula balpartján, a Pili-cától délre és az egész galíciai arevonalon a esata mind hevesebb lesz. A Vesztnik-ügynökség jelentése szerint a helyeken új német haderőket észleltek.

Jelentékeny osztrák és magyar csapatok elkeseredett küzdelem után átkeltek a San folyón és annak felső partján megvetvén lábukat, elfoglalták Jaroslaut, Radavat és Szienivát. Przemyslért makacs küzdelem folyik. Osztrák és magyar aviatikusok bombázták Przemyslt.

Bár nagy nagy áldozatok árán, mégis sikerült csapataink Lutkov, Laterneoi és a Strviaz folyó irányában több különböző orosz főtárcot és hadállást elfoglalni.

Motoros géppel való morzsolást

azonnal elvállal:

Glück Sami gépraktára

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 25. Kedd. Róm. kath. Julia sz. Protest. Julia sz. Görög-orosz máj. 9. Izaiás pr. Nap kel 4 óra 17 percek, nyug-szik 7 óra 36 percek.

Időjelzés. Enyhébb idő várható. Megfeljebb nyugaton némi esővel. Sürgönyprognózis: Enyhébb és nyugaton elvétve csapadék. Déli hőmérséklet 16-6 C.

— **Hadikölcsön jegyzés a tanyákon.** Lapunk egyik előző számában megemlékeztünk arról, hogy Galambos Ignác dr. polgármester utasította Gorcsa Péter városi tanácsjegyzőt, és Hajdu János városi főszámvévőt arra, hogy a pünkösdi ünnepek alatt a tanyán lakó polgároknak tartsanak előadást a hadikölcsönről, és has-sanak oda, hogy a tanyai polgárok minél tömegesebben vegyék ki részüket ebből a hazafias mozgalomból. A kiküldött városi tisztviselők tegnap, ünnep első napján tettek eleget kiküldetésüknek és fényes eredményt értek el, melyről az alábbi jegyzések tanuskodnak: Erdei Péter és neje 1000, özv. Erdei Jánosné Varga Rozál 800, ifj. Erdei Sámuel 1500, Erdei Sámuel és neje 4000, Makói Rákosi Első Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 1200, Diós Sámuel 500, Diós József 1000, Kelemen István és neje Vajda Rozália 500, Kőteles Sándor és neje 100, Erdei János 1000, Gruber István 1000, Vajda János és neje 600, Terguiceza Tódor 2000, Gébolyós Jánosné 1000, Faur János és neje 500, Török Mihály és neje 2000, Forrai István 1000, Zsikai András és neje 1000, Oláh János és neje 2000, Vajda István és neje 10000, Vajda Ferenc 2000, Vajda Antal 3000, Apjok Mihály és neje 600, Pánczél József és neje 2000, Pánczél András és neje 1000, Mészáros János és neje 4000, Nagy János 2500, Kusz Esztike 5000, Csindó János 1000.

— **Változik a vasúti menetrend.** A háboru új fordulatát, mint az első nagy mozgósítás alkalmával, a magán vasúti forgalom is megszervezi. A Magyar államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a már is korlátozott személyforgalom további korlátozása válik szükségessé. Ajánlatos, hogy az utazóközönség néhány órával a használni szándékolt vonat indulása előtt az állomáson érdeklődjék, vajjon az illető vonat közlekedik-e? Szegeden különben máttól fogva a vasúti menetrendben a következő változások vannak: Budapest felé délután 3 óra 18 percek nem indul a gyorsvonat s valamint Budapestre délelőtt 11 óra 48 percek sem érkezik. Nagybeaskeréről Szegedre délelőtt 9 óra 11 percek nem érkezik vonat. Szegedről Karlovára d. e. 11 óra 46 percek nem indul. Szeged-Rókusáról Csabára nem indulnak a vonatok 3 óra 48 percek, reggel és 10 óra 51 percek délelőtt. Nem érkezik meg Csabáról az esti 11 óra 1 perces vonat. Szegedről Csabára új vonat indul délelőtt 8 óra 12 percek.

— **A Meteor időjelzése.** A Meteor című időjelző lap jelzése szerint meleg és csapadék tovább-

ra is várható, hacsak a most átfordulásban lévő foltok a meleget hátrányosan nem fogják befolyásolni, de ez esetben a csapadék még nagyobb mértékben érvényesül. Május hó még hátralevő változási napjai 22 meleg, 28 csapadékos, hűvös jellegű a bolygók részéről. Junius hó változási napjai a következők: 4 részben csapadékos, 5-ik szeles, zivataros, részben hőcsökkenéssel, 9 szeles, vagy zivataros, 10 meleg, derült, 11 száraz, 12 részben csapadék, 13 viharos esetleg zivataros csapadékkal s ezt követőleg rövid hőszünettel, 14 meleg, derült, 20 meleg, derült, 25 részben csapadék, 27 részben derült, 28 viharos, esetleg zivataros eső, hőszünettel.

— **Sebesült katonák érkeztek Makóra.** Ma délután a négy órás vonattal 106 sebesült katona érkezett Makóra, kiket a szegedi csapatkórházakból utaltak át hozzánk. E katonák között néhány súlyosabb sebesült is volt, kiket hordágyon kellett beszállítani. E súlyosan sérült katonákat a megyei kórházban helyezték el, a többieket a tartalékkórházakban.

— **Megtalálták a Marosba ugrott leány hulláját.** Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a Maros hídjáról egy uriasan öltözött ismeretlen leány a vízbe vetette magát s a legszorgosabb kutatás után sem sikerült hulláját megtalálni. A víz árja a hullát egészen Szegedig sodorta, a hol ma a partra vetette ki. A hullát agnoszkálása után az öngyilkosban M. Zueh Gizella makói leány holttestét ismerték fel, ki semmiféle írást nem hagyott maga után. Őka az öngyilkosságra, szülei állítása szerint nem volt, így minden valószínűség szerint borsalmas tétlét az idegélet beteges elfajulása következtében követte el.

— **Gyanús ebmarás.** Kiss Mihály ardiési lakosnak kutyája ma délelőtt a Luther-utcán megharapta Varga Sándort. Mivel a kutya veszett gyanús, Varga Sándort védőtűz végett a budapesti Pasteur-intézetbe szállították fel.

— **Játékonyság.** Kaufmann Cilka a vak katonák részére 10, a hadi árvaik részére ugyancsak 10 koronát, Teltsch Adolf szintén hadi célokra 10 koronát adományozott.

— **Eltűnt leány.** Katona Mária 10 éves leány néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt szüleinek Gizella-utcai lakásáról s azóta nyoma veszett. A hatóság elrendelte az eltűnt leány körözését.

— **Az elmeorvosintézet új lakója.** Király Pál 54 éves makói földművesen már régebb idő óta kezdtek mutatkozni az elmebetegségnek a jelei. Most azonban betegségé olyan mérvet öltött, hogy környezetére veszélyessé vált, miért is felszállították a lipótmeezi tébolydába.

— **Megszűnt állatbetegség.** Apátfalvai tudósítónk közli velünk, hogy a községben járványszerű jellegű lépfene megszűnt, miért is a hatóság feloldotta a forgalmi zárlatot.

— **Gazdátlan jószágok a város házában.** A városházán több gazdátlan esiköt és kacsát őriznek. Ezeket a hivatalos órák alatt átvehetik.

Legujabb Olasz lovasság a határon

— Hivatalos jelentés —

Budapest, május 24.

Északkeleti hadiszintér:

Általános helyzet nagyjában változatlan. Középgaliciában a harcok tovább folynak. Kielec hegyvidéken a legutóbbi napok harcaiban összesen 30 tisztet és 6300 főnyi legénységet ejtettünk foglyul.

Délnyugati hadiszintér:

Hadiállapot bekövetkeztével a tiroli határ egyes pontjain kisebb harcok kezdődtek. A partvidéki határterületen, Strassoldo határhelységénél olasz lovasság mutatkozott. Höfer.

SZINHÁZ

JÁNOS VITÉZ

Ha aktuális is volt valaha a magyar paraszt alakja, most fokozottan az. A mi háborunkról elmondhatják majd egyszer, hogy a magyar paraszt nyerte meg. Mert megnyerte, ép úgy, amint az este megnyerte a közönség tetszését. Első helyen kell Révész Ilonkát és Nádasynét említenünk, akik művészi játszótták meg szerepeiket. Kellen, Sugár és Torma jó énekükkel, Rónay, Komlós és Heltai ügyes játékukkal járultak az előadás sikeréhez, melyet pompás kiállításban, egészen új és gyönyörű kosztümökkel, Heltai ügyes rendezésében kapott az a lelkes nagy közönség, mely a szinkört zsufolásig megtöltötte és sokat tapsolt.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(910)

100. fejezet.

Roberto és Trebelli.

Már most bizonyosra vehette, hogy veszve van.

Szappanos utálatos vigyorgással közelített feléje.

— Már most enyém vagy, tu bicám! mondá.

E pillanatban láрма keletkezett a folyosón.

A házbéliek ide-oda futkostak. Szappanos felfigyelt.

Mi történhetik itt?

A láрма és futkosás egyre tartott, nyilván keresik őt.

— Hah! gondolá magában.

— Már tudom, mi van a dologban!

— Korbay elárult s most itt van a rendőrség!

A titkos ajtót gyorsan betette s a másik ajtón át a folyósóra rohant.

— Mi történik itt? kérdé.

— Jó, hogy itt vagy! mondá társainak egyike.

(Folyt. köv.)

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háboru után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 filléért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. H. társ. Löffler, Vertun, Paris, V. s. stb. intézeteinek vizsgálati szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus köztisztításra (székrekedés és daganatokra) és aromosításra és ragályok elhárítására, s b. mindekor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom gyenge piperezappan, 1 szálk. lysoformot tartalmaz és anisopikus hatása. Alkalmazható a legzérnyesebb bőrre is; szépiu, magpuhítja és illatosítja tenet. A birt. Egy kis-erlet és Ő. a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ár: 120 korona.

Fodormenta lysoform

erős antiseptikus hatása szájjal. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégegyulladásnál és nátha esetén gargalizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 K 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivételre bárkinél is nyitott és bármilyen magkötőnek az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
Vegyészeti gyára
UJPESTEN.

**A Korzó-szálloda
és vendéglő
kedvező árban
eladó.**

Allítsa meg

a riukkanost és
kérjen tőle egy
„Makói Független Ujság”-
ot, megtalálja
benne amire szük-
sége van.

**Egy tábori
látcső
megvételre keresetlik.**

Cím a kiadóhivatalban.

Biztosító Részv. Társaság,
melynek nagyobb biztosítási állománya van, tehát már jelentékeny jutalékjövédelmet nyújt, megfelelő képviselőt keres Makón.

Ajánlatok címezendők:

„Szeged, Postafiók 55.”

Ujságárusokat
felvesz a lap kiadóhivatala.

**Hereföld 100 hold
kiadó Iritz Miksánál.**

HERE SZÉNA és MAR-
HÁNAK való, valamint

herésárpa-szalma

kapható IRITZ MIK-
SÁNÁL olcsó árban.

Egy keveset használt

„DEERING“

kéveköts aratógép, két darab
javított marokrakó aratógép,
egy használt gözcseplőgép
garnitúra, egy kazalozó gép
olesón eladó Glück Samunál, Makó.

POÓR ENDRE

gyógyászorvosnál kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szeplő, májfolt,
arc- és kézvörösség és min-
denféle hártisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona,
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfjítő 1 ko-
rona pipettaszáraz 1000 kőpíttóes ár-
százaival letnik kifizetve.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha
állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:
Ideál-fogkrémet. A szájnak és fogaknak kellemet-
lenségét és számtalan betegségét
megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elér-
hetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-
szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalágát csak úgy
érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes véd-
jeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tá-
ellátva — és rában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Zeitler Rudolf és Társai gőzm. és jéggyár r.-t.

jégárszabása.

A mai naptól, visszavonásig, következő
árakon árusítjuk műjégünket:

50 kilón felüli vásárlásnál . . 03 f.-ért.

12:5-50 kiéig való „ . . 04 „

12:5 kilón alull „ . . 06 „

Kilónként, a malomban átvéve, vagy elő-
jegyzés esetén házhoz szállítva.

Az igazgatóság.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albumá”-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk, mert a harc térről igen sok

katoná

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arckép albuma” annál diszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arckép albumá”-ban megörökíthessük. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtaján, Makón.